

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА ВИКЛАДАННЯ ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Факультет іноземної філології

Г.Ф. Моршкіна
(ініціали та прізвище)

2023 р.

ДРУГА ІНОЗЕМНА МОВА (ПІМЕЦЬКА)
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки магістра
очної (денної) та заочної (дистанційної) форм здобуття освіти
спеціальності 035 Філологія

спеціалізації 035.041 германські мови та літератури (переклад – включно).
перша - англійська
освітньо-професійна програма: Мова і література (англійська)

Укладач: Мамедова А.І., кандидат філологічних наук, доцент; доцент кафедри
викладання другої іноземної мови

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри викладання другої
іноземної мови

Протокол №1 від "29" серпня 2023 р.

Завідувач кафедри викладання другої
іноземної мови

О.А. Каніболоцька
(ініціали, прізвище)

Погоджено

з гарантом освітньо-професійної програми

К.О. Костосік
(ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою
Факультету іноземної філології

Протокол №1 від "31" серпня 2023 р.

Голова науково-методичної ради
факультету іноземної філології

О.А. Каніболоцька
(ініціали, прізвище)

2023 рік

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань 03 Гуманітарні науки	Кількість кредитів – 5	Обов'язкова	
		Цикл професійної підготовки спеціальності	
Спеціальність 035 Філологія	Загальна кількість годин – 150	Семестр:	
Предметна спеціальність 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська		2-й	2-й
Освітньо-професійна програма Мова і література (німецька)	Змістових модулів – 8	Лекції	
		0 год.	0 год.
		Практичні заняття	
		48 год.	14 год.
Рівень вищої освіти: магістерський	Кількість поточних контрольних заходів – 20	Самостійна робота	
		102 год.	136 год.
		Вид підсумкового семестрового контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Практичний курс з другої іноземної мови (німецької)» є підготовка висококваліфікованого фахівця – філолога, викладача закладів середньої та вищої освіти. Мета досягається шляхом комплексного, гармонійного навчання усіх видів мовленнєвої діяльності: аудіювання, мовлення, читання і письма; мета включає в собі три складові частини: глибоке оволодіння всіма видами мовленнєвої діяльності, розширення загального культурного світогляду студентів і виховання студентів у дусі високих якостей людської моралі.

Основними **завданнями** вивчення навчальної дисципліни «Практичний курс другої іноземної мови (німецької)» є:

- вести бесіду в межах тематики, передбаченої програмою навчання для студентів ступеня вищої освіти «магістр»;
- реферувати в усній формі тексти соціально-суспільної тематики з аутентичних джерел;
- ;–критично коментувати зміст прочитаного (текстів для домашнього читання), з урахуванням рекомендацій до цього виду мовленнєвої діяльності;
- аудіювати аутентичне мовлення із соціально-політичної тематики при опосередкованих умовах: телепередача, конференція з учасниками-носіями мови, відеозапис, аудіозапис, робити послідовний (коментуючий) переклад і вміти фіксувати в письмовій формі основні факти із почутого;
- читати в нормальному темпі оригінальні незнайомі тексти будь-якої складності;

- робити адекватний переклад;
- читати та перекладати текст;
- обговорювати тематику та проблематику статті.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

<i>Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності</i>	<i>Методи і контрольні заходи</i>
1	2
Програмні компетентності: Програмні компетентності – ЗК 1 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.. – ЗК 3 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. – ЗК-4 Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми – ЗК-5 Здатність працювати в команді та автономно. – ЗК-6 Здатність спілкуватися іноземною мовою як усно так і письмово. – ЗК-8 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. – ЗК-12 Здатність генерувати нові ідеї (креативність) – ЗК-13 Здатність учитися впродовж життя й оволодівати сучасними знаннями. – ЗК-16 Здатність діяти із соціальною відповідальністю на основі етичних міркувань (мотивів), розуміти основні принципи буття людини, природи, суспільства – СК 4 Здатність до гіпотетичного та інноваційного мислення, до генерування нових ідей. – СК-3 здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки; – СК-6 здатність розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень та кваліфіковано й коректно застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань; – СК-7 здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень; – СК-8 здатність кваліфіковано здійснювати комунікацію іноземними мовами у різних ситуаціях спілкування з усвідомленням ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату. – СК-12 уміння набувати нові знання, використовуючи сучасні інформаційно-освітні технології; – СК-16 здатність діяти відповідно до етичних мотивів та чинного законодавства, з повагою до інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.	Методи: Наочні методи (схеми, моделі). Словесні методи (презентації, пояснення, робота з підручником). Практичні методи (творчі завдання, кейси, розробка проєктів). Логічні методи (індуктивні, дедуктивні, створення проблемної ситуації). Проблемно-пошукові методи (репродуктивні). Метод формування пізнавального інтересу (навчальна дискусія, створення цікавих ситуацій, кейсів).

Програмні результати навчання – ПРН-1 оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення; – ПРН-2 упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема виступати ініціатором діалогу і вільно використовувати державну, першу та другу іноземні мови у відповідності до ситуації професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами; – ПРН-6 застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації; – ПРН-11 здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його, обираючи доцільні методологічні принципи, оптимальні дослідницькі підходи й методи, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних; – ПРН-14 створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів, включаючи науковий продукт; – ПРН-15 обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу; – ПРН-16 використовувати, оновлювати та інтегрувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог, усвідомлюючи шляхи розвитку мовних явищ та закономірності мовної еволюції. – ПРН-21 застосовувати навички роботи з новітніми інтерактивними методами навчання іноземних мов на різних етапах їхнього освоєння різними суб'єктами освітньої діяльності з опорою на сучасні знання з вікової психології, досягнення методики викладання іноземних мов та з урахуванням специфіки кожної з мов, що вивчається.	Методи контролю і самоконтролю (усний, письмовий, програмований, практичний). Контрольні заходи: – Теоретичне та практичне тестування за змістовим модулем.
--	---

Міждисциплінарні зв'язки. Навчання другої іноземної мови передбачає використання знань з інших наукових дисциплін: теорії та практики основної іноземної мови, стилістики, економіки, історії, філософії, культурології, політології, літературознавства, психології, педагогіки. Опора на досвід володіння першою мовою та знання вищезазначених дисциплін є об'єктивно позитивним мотиваційним фактором. Реалізація зазначених завдань здійснюється на основі тісних міжпредметних зв'язків з фаховими дисциплінами лінгвістичного циклу, а саме: «Практичний курс першої іноземної мови», «Теоретична граматики першої іноземної мови», «Лексикологія першої іноземної мови», «Лінгвокраїнознавство країн першої іноземної мови», «Історія зарубіжної літератури», «Історія першої іноземної мови», «Сучасні тенденції мовної комунікації та проблеми перекладу», «Лінгводидактика вищої школи».

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Час та його значення / Zeit und ihre Bedeutung

Підручник Auf den neuen Wegen, Урок 2 Лексична тема: Годинники, Реклама годинників Реферування: Ви можете навчитися творчості?	Lehrbuch, Lektion 2, (Die Uhren, Die Uhrwerbung Referieren: Kann man Kreativität lernen?
---	--

Змістовий модуль 2
Час та його значення / Zeit und ihre Bedeutung

Підручник Auf den neuen Wegen, Урок 2 Лексична тема: Внутрішні годинники Реферування: Дослідження та інновації. Найкращі університети.	Lehrbuch, Lektion 2 Die inneren Uhren Referieren: Forschung und Innovation. Die besten Hochschulen
---	---

Змістовий модуль 3
Час – не завжди гроші / Zeit ist kein Geld

Підручник Auf den neuen Wegen, Урок 2 Лексична тема: Час – не завжди гроші Реферування: Спорт та мова. Чого не знав Гете.	Lehrbuch Lektion 2 Themen: Zeit ist nicht überall Geld Referieren Sport und Sprache. Was Goethe nicht wusste
--	--

Змістовий модуль 4
Час – не завжди гроші / Zeit ist kein Geld

Підручник Auf den neuen Wegen, Урок 2 Лексична тема: Годинники, Реклама годинників Внутрішні годинники Час – не завжди гроші Повторення	Lehrbuch Auf den neuen Wegen, Lektion 2 Die Uhren, Die Uhrwerbung Die inneren Uhren Zeit ist nicht überall Geld
--	---

Змістовий модуль 5

Під тиском часу / Unter Zeitdruck stehen

Підручник Auf den neuen Wegen, Урок 2 Лексична тема: Під тиском часу та марнотратство часу Реферування: Спорт та мова. Десять причин займатися мовою.	Lehrbuch Auf den neuen Wegen, Lektion 2 Themen: Unter Zeitdruck und Zeitfresser Referieren: Sport und Sprache . Zehn Gründe für Sprache
--	--

Змістовий модуль 6
Під тиском часу / Unter Zeitdruck stehen

Підручник Auf den neuen Wegen, Урок 2	Lehrbuch Auf neuen Wegen, Lektion 2
--	--

Лексична тема: Колібрі або равлик Реферування: Світ використання інтернету у Німеччині	Themen: Kolibri oder Schnecke Referieren: Die Welt von Medien Internetnutzung in Medienland Deutschland
---	---

Змістовий модуль 7
Неправильно використаний час / Die verzweckte Zeit

Підручник Auf den neuen Wegen, Урок 2 Лексична тема: Неправильно використаний час Реферування: Газети в країні ЗМІ Німеччина; Шляхи виходу з кліматичної кризи	Lehrbuch Auf neuen Wegen, Lektion 2, Themen: Die missbrauchte und verzweckte Zeit; Funktionen der Tempora Referieren: Zeitungen in Medienland Deutschland; Wege aus der Klimakrise
--	---

Змістовий модуль 8
Неправильно використаний час / Die verzweckte Zeit

Підручник Auf den neuen Wegen, Урок 2 Лексична тема: Під тиском часу та марнотратство часу Колібрі або равлик Неправильно використаний час Повторення	Lehrbuch Auf den neuen Wegen, Lektion 2 Themen: Unter Zeitdruck und Zeitfresser Kolibri oder Schnecke Die missbrauchte und verzweckte Zeit; Funktionen der Tempora Wiederholung
--	--

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години					Самостійн а робота, год		Система накопичення балів		
		Усього годин	Лекційні заняття, год		Практичні заняття, год				Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів
			о/д ф.	з/дис т ф.	о/д ф.	з/дис т ф.	о/д ф.	з/дис т ф.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	15	6	0	0	6	2	9	17	2	6	8
2	15	6	0	0	6	2	9	17	2	4	6
3	15	6	0	0	6	2	9	17	2	6	8
4	15	6	0	0	6	2	9	17	2	4	6
5	15	6	0	0	6	2	9	17	2	6	8
6	15	6	0	0	6	2	9	17	2	6	8
7	15	6	0	0	6	1	9	17	2	6	8
8	15	6	0	0	6	1	9	17	2	6	8
Усього за змістові модулі	120	48	0	0	48	14	72	136	16	44	60
Підсумковий семестровий контроль	30						30	30	20	20	40

екзамен											
Загалом	150								100		

5. Теми практичних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2		
1	Die Uhren, Die Uhrwerbung Kann man Kreativität lernen?	6	2
2	Die inneren Uhren Forschung und Innovation. Die besten Hochschulen	6	2
3	Zeit ist nicht überall Geld Sport und Sprache. Was Goethe nicht wusste	6	2
4	Wiederholung: Uhren, Die Uhrwerbung Die inneren Uhren Zeit ist nicht überall Geld	6	2
5	Unter Zeitdruck und Zeitfresser Sport und Sprache . Zehn Gründe für Sprache	6	2
6	Kolibri oder Schnecke Die Welt von Medien Internetnutzung in Medienland Deutschland	6	2
7	Die missbrauchte und verzweckte Zeit; Funktionen der Tempora Zeitungen in Medienland Deutschland; Wege aus der Klimakrise	6	1
8	Unter Zeitdruck und Zeitfresser Kolibri oder Schnecke Die missbrauchte und verzweckte Zeit; Funktionen der Tempora	6	1
Разом		48	14

6. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольно го заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
Змістовий модуль 1	Тест на мудлі	Lektion 2.1 (S. 43-45) S. Die Uhren, Die Uhrwerbung	Правильно/ неправильно 8 питань, кожне питання 0.5	4
	Бесіда за темою	Lektion 2.1 (S. 43-45) S. Die Uhren, Die Uhrwerbung	Усні критерії наведено в системі Мудл	2
	Реферуванн я статті	Referieren: S. 44-48. Kann man Kreativität lernen?	Усні критерії наведено в системі Мудл	2
Усього за ЗМ 1 контр.	3			8

заходів				
Змістовий модуль 2	Тест на мудлі	Lektion 2.2 (S. 46-51) Die inneren Uhren	Правильно/неправильно 6 питань, кожне питання 0.5	3
	Бесіда за темою	Lektion 2.2 (S. 46-51) Die inneren Uhren	Усні критерії наведено в системі Мудл	2
	Реферування статті	Referieren: S. 48-51. Forschung und Innovation. Die besten Hochschulen	Усні критерії наведено в системі Мудл	2
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	3			7
Змістовий модуль 3	Тест на мудлі	Lektion 2.3 (S. 52-54): Themen: Zeit ist nicht überall Geld Referieren: S. 51-52. Sport und Sprache. Was Goethe nicht wusste	Правильно/неправильно 6 питань, кожне питання 0.5	3
	Бесіда за темою	Lektion 2.3 (S. 52-54): Themen: Zeit ist nicht überall Geld	Усні критерії наведено в системі Мудл	2
	Реферування статті	Referieren: S. 51-52. Sport und Sprache. Was Goethe nicht wusste	Усні критерії наведено в системі Мудл	2
Усього за ЗМ 3 контр. заходів	3			7
Змістовий модуль 4	Тест на мудлі	Lektion 2, Wiederholung S. 43-54 Повторення Auf neuen Wegen (S.43-54) Контрольна робота (теоретична + практична)	Правильно/неправильно 8 питань, кожне питання 1	8
Усього за ЗМ 4 контр. заходів	1			8
Всього за 1 модуль	10			30
Змістовий модуль 5	Тест на мудлі	Lektion 2, S. 55-59: Themen: Unter Zeitdruck und Zeitfresser	Правильно/неправильно 8 питань, кожне питання 0.5	4
	Бесіда за	Lektion 2,	Усні критерії	2

	темою	S. 55-59: Themen: Unter Zeitdruck und Zeitfresser	наведено в системі Мудл	
	Реферування статті	Referieren: S. 52-55. Sport und Sprache . Zehn Gründe für Sport	Усні критерії наведено в системі Мудл	2
Усього за ЗМ 5 контр. заходів	3			8
Змістовий модуль 6	Тест на мудлі	Lektion 2, S. 60-61: Themen: Kolibri oder Schnecke	Правильно/неправильно 6 питань, кожне питання 0.5	3
	Бесіда за темою	Lektion 2, S. 60-61: Themen: Kolibri oder Schnecke	Усні критерії наведено в системі Мудл	2
	Реферування статті	Referieren: S. 55-57. Die Welt von Medien Internetnutzung in Medienland Deutschland	Усні критерії наведено в системі Мудл	2
Усього за ЗМ 6 контр. заходів	3			7
Змістовий модуль 7	Тест на мудлі	Lektion 2, S. 62-69: Themen: Die missbrauchte und verzweckte Zeit; Funktionen der Tempora	Правильно/неправильно 6 питань, кожне питання 0.5	3
	Бесіда за темою	Lektion 2, S. 62-69: Themen: Die missbrauchte und verzweckte Zeit; Funktionen der Tempora	Усні критерії наведено в системі Мудл	2
	Реферування статті	Referieren: S. 57-59. Zeitungen in Medienland Deutschland; Wege aus der Klimakrise	Усні критерії наведено в системі Мудл	2
Усього за ЗМ 7 контр. заходів	3			7
Змістовий модуль 8	Тест на мудлі	Lehrbuch, Lektion 2, Wiederholung S. 55-69 Повторення Auf neuen Wegen (S.55-69) Контрольна робота (теоретична + практична)	Правильно/неправильно 8 питань, кожне питання 1	8

Усього за ЗМ 8 контр. заходів	1			8
Всього за 2 модуль	10			30
Всього за поточний контроль	20			60

7. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Екзамен	Письмова робота (тест)	Питання для підготовки: Лексико-граматичний тест на матеріалі параграфу підручника Aspekte B2, Lektionen 3-6. Тест включає в себе лексичний та граматичний матеріал підручника.	Виконання тесту на мудлі (відповіді на запитання) Китерії оцінювання: правильно / неправильно	10
	Робота над усною темою	Лексичні теми підручника (параграфи підручника Aspekte B2, Lektionen 3-6). Теми зазначено на мудлі.	Усна відповідь (темп, використання лексичних одиниць, граматичні явища) Даються чіткі, систематично розгорнуті відповіді з відповідним виділенням головних положень та релевантними допоміжними деталями; викладаючи та аргументуючи думки / погляди з додатковими положеннями та відповідними прикладами.	5
	Реферування газетного або	Тексти (газети та журнали), тематика,	Усна відповідь Даються чіткі,	5

	журнального тексту, пов'язаного з тематикою підручника	згідно з темами підручника.	систематично розгорнуті відповіді з відповідним виділенням головних положень та релевантними допоміжними деталями; викладаючи та аргументуючи думки / погляди з додатковими положеннями та відповідними прикладами	
Практичне індивідуальне завдання	<i>Передбачено 20 балів за самостійну роботу над курсом DLL (Goethe-Institut): це складає 2 контрольні засоби (2 по 10 балів):</i> - <i>За складання практичної частини на платформі мудл;</i> - <i>Та за практичний проект РЕР- для філологів</i> <i>Або для перекладачів та філологів:</i> - <i>Вивчення 5 текстів з методички (викладено ніжче);</i> - <i>Аудіювання аудіотексту транскрипція та відтворення його напам'ять.</i>			20
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Eva-Maria Willkopf, Claudia Wiemer, Evelyn Müller-Küppers. Dietrich Eggers, Inge Zöllner „Auf neuen Wegen. Deutsch als Fremdsprache für die Mittelstufe und Oberstufe. Max Hueber Verlag, 2008.
2. Друга іноземна мова (німецька): навчальний посібник для формування мовленнєвої компетенції у студентів факультету іноземної філології освітньо-кваліфікаційного рівнів «спеціаліст» та «магістр» / Укладачі : Н.Б. Бондаренко, А.М. Курохтіна, Т.В. Курохтіна, А.І. Мамедова. Запоріжжя : ЗНУ 2013. 120 с.
3. Бессмертная Н.В. Лингвостилистическая интерпретация текста. К. : Вища школа, 1983. 200 с.
4. Бондаренко Н.Б., Курохтіна А.М., Мамедова А.І. Теорія другої мови: німецької : Навчально-методичний посібник для студентів факультету іноземної філології. Запоріжжя : ЗНУ, 2010. 94 с.
5. А.М. Курохтіна, Т.В. Курохтіна, А.І. Мамедова. Друга іноземна мова (німецька) : навчальний посібник для формування мовленнєвої компетенції у студентів факультету іноземної філології освітньо-кваліфікаційних рівнів «спеціаліст» та «магістр» Запоріжжя : ЗНУ, 2013. 120 с.

Додаткова:

1. Бондаренко Н.Б., Курохтіна А. М., Мамедова А. І. Теорія другої мови: німецької : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2010. 94 с.

2. Бондаренко Н. Б., Курохтіна А. М., Мамедова А. І., Шапочка Н. В. Практичний курс другої іноземної мови (німецької) : словник-довідник базової лінгвістичної термінології німецької мови для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Філологія» освітніх програм «Мова і література (англійська)», «Переклад (англійський)» : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 120 с.
3. Бублик В. Н. Історія німецької мови : навч. посібн. Вінниця : НОВА КНИГА, 2004. 272 с.

Інформаційні джерела:

1. Институт им. Гете. Информационные центры и библиотеки. URL: <http://www.goethe.de>.
2. Der Weg : Електронний журнал з країнознавства німецької мови. URL: <http://www.derweg.de>.
3. Deutsche Welle. URL: <http://www.dw-world.de>
4. Deutsch perfekt. URL: <http://www.deutsch-perfekt.com>
5. Duden. Rechtschreibung. URL: <https://www.duden.de/rechtschreibung/>
6. Goethe : Електронний навчальний журнал з німецької мови URL: <http://www.goethe.de/>
7. Internet-Quellen zu den Sprach- und Literaturwissenschaften. URL: <http://www.uni-mannheim.de/users/bibsplit/lit-rech.html>.
8. Koithan U., Schmitz H., Sieber T., Sonntag R. Aspekte 2 (B2). Mittelstufe Deutsch : Lehr- und Arbeitsbuch. Berlin : Langenscheidt, 2008. 199 S. URL: <https://www.langenscheidt.de>
9. Linguistik online. URL: <http://www.linguistik-online.de>
10. Magazine Deutschland. URL: <http://www.magazine-deutschland.de>
11. Schritte : Електронний журнал з граматики німецької мови. URL: <http://www.schritte.de>
12. Tatsachen über Deutschland. URL: <http://www.tatsachen-ueber-deutschland.de/ru/home1.html>
13. Vitamin : Електронний журнал з лексики та країнознавства німецької мови. URL: <http://www.vitamin.de>
14. Wortbildung fürs Examen. URL: <http://www.books.google.com.ua/books?isbn=3525265018>
15. Wörterbuch der deutschen Gegenwartssprache. URL: <http://www.dwds.de/>